

Dış Kaynaklı Entegre Havza Rehabilitasyon Projeleri

- Doğu Anadolu Su Havzaları Rehabilitasyon Projesi (1992-2001)
- Anadolu Su Havzaları Rehabilitasyon Projesi (2005-2012)
- Çoruh Nehri Havzası Rehabilitasyonu Projesi (2012-2019)
- Murat Nehri Havzası Rehabilitasyonu Projesi (2012-2018)
- Sürdürülebilir Arazi Yönetimi ve İklim Dostu Tarım Uygulamaları Projesi (SAY) (2015-2018)

Ülkemizde Havza Rehabilitasyon Projelerinin Tarihsel Gelişimi

Türkiye’de, Su havzalarındaki ıslah çalışmaları ilk olarak 1950’li yıllarda başlamıştır. Bu çalışmalar daha ziyade üst havzalarda, toprak erozyonunun azaltılmasına yönelik yamaç ıslahı tedbirleri, su zararlarını önleyici nitelikte tesisler, çıplak alanların ağaçlandırılması çalışmaları, şeklinde uygulanmıştır. Örnek: Tokat Behzat Deresi Projesi)

1970’li yıllardan itibaren havza bazlı ıslah projeleri uygulamalarında için içerisine havzada yaşayan köylülerde dahil edilmeye başlanmış, doğal kaynaklar üzerindeki baskının azaltılması amacıyla ilgili kurumlar (ORKÖY) tarafından havzada yaşayan insanlara yönelik «gelir artırıcı» ve «odun tüketimini azaltıcı» yönde desteklemeler sağlanmıştır. (Örnek: Çakıt Çayı Projesi)

Havza ıslahı çalışmalarında 1990’lı yıllara kadar; su miktarının ön planda olduğu, sınırlı planlamalar yapılmakta iken, bu yaklaşım 1990 ılı yıllardan itibaren, miktarın yanı sıra kalitenin de göz önüne alındığı daha kapsamlı bir bakış açısına dönüşmüştür. Entegre yaklaşım temelli bu yönetim anlayışında, çok sayıda probleme geniş ölçekte çözüm getirme, sürdürülebilirlik, koruma-kullanma dengesi, paydaş katılımı, vb. unsurların temel alındığı bir yönetim modeli benimsenmeye başlamıştır.

Bu yıllarda, su havzalarının mevzuat gereği birden fazla devlet kuruluşunun görev ve yetki alanında kalması, yerel halkın ve sivil toplum kuruluşlarının da uygulamalara katılımının gerekliliği ve önemi anlaşılmış olup “Katılımcı ve Entegre Havza Projeleri” kavramı ortaya çıkmıştır. Örnek: Doğu Anadolu Su Havzaları Rehabilitasyon Projesi (DASHRP), Anadolu Su Havzaları Rehabilitasyon Projesi (ASHRP).

Ülkemiz su havzalarının; korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımı ile ilgili kısa, orta ve uzun vadeli kararlara ve yatırım programlarına rehberlik sağlamak, toplumun havzaların ekolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel fayda ve hizmetleri ile ilgili ihtiyaç ve beklentilerinin yeterli düzeyde, koruma-kullanma dengesi gözetilerek, sürdürülebilir olarak karşılanması için yapılacak çalışmalara planlı ve ortak bir yol göstermek maksadıyla, Orman ve Su İşleri Bakanlığı’nın koordinasyonunda “Ulusal Havza Yönetim Stratejisi (2014-2023)” hazırlanmıştır. 4 Temmuz 2014 Tarihli 29050 Sayılı Resmî Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

1- DOĞU ANADOLU SU HAVZALARI REHABİLİTASYON PROJESİ

- **Doğu Anadolu Su Havzası Rehabilitasyon Projesi**, kırsal fakirlik ve doğal kaynakların bozulması sorunlarını ele alan ve Dünya Bankası kredi desteği ile yürütülmüş olan bir projedir. Proje toprak aşınmasını azaltma, toprak verimliliğini artırma yoluyla, mikro havzalarda mera ve ormancılık faaliyetleri ile tarımsal faaliyetleri iyileştirmeyi, sürdürülebilir hale getirmeyi amaçlamıştır. Köylüye rağmen değil köylüye beraber çalışmayı hedefleyen katılımcı bir proje olmuştur.
- **Projenin toplam bütçesi** 110 Milyon ABD Dolarıdır. 77 Milyon ABD Doları Dünya Bankasından sağlanan dış kredidir.
- **Proje Süresi:** 10 Yıl (1992-2001)

PROJE ALANLARI

- 1993 yılından itibaren Elazığ, Malatya ve Adıyaman illerinde,
- 1998 yılından itibaren Adana, K.Maraş, Sivas illerinde,
- 1999 yılından itibaren de Isparta, Antalya, Mersin, Gaziantep ve Şanlıurfa illerinde olmak üzere toplam 11 ili kapsamıştır.

PROJENİN FAALİYET GRUPLARI

I- Rehabilitasyon faaliyetleri

- Erozyon kontrolü, ağaçlandırma ve bozuk ormanların iyileştirilmesi
- Meraların ıslahı ve alt yapının geliştirilmesi
- Nadas azaltma çalışmaları
- Kıyı koruması
- Tarımsal teras tesisi
- Oyuntuda ve meyilli marjinal alanlarda korumalı bağ-bahçe tesisi
- Yabani ağaç aşılmaları

II - Gelir artırıcı faaliyetler

- Agronomik paket uygulamaları: Tarla bitkilerinin yetiştirilme tekniği uygulamaları.
- Suluda meyvecilik, sebzeçilik ve bağcılık
- Tarla kenarı ağaçlandırması
- Suluda yem bitkisi üretimi
- Arıcılık
- Hayvancılığın iyileştirilmesi
- Küçük ölçekli sulamalar
- Mera yönetiminin geliştirilmesi
- Demostrasyonlar

2- ANADOLU SU HAVZALARI REHABİLİTASYON PROJESİ

Seçilen yukarı havzalarda doğal kaynak rehabilitasyonu ve kırsal fakirliğin azaltılmasını, aşağı havzalarda ise tarımsal, hayvansal kirlilik ve su kirliliğinin azaltılması ve izlenmesi çalışmalarını kapsayan projedir.

Proje Havzaları: Yeşilirmak ve Kızılırmak Havzaları: **Tokat, Amasya, Çorum, Samsun İlleri.**

PROJENİN FAALİYET GRUPLARI

I- Bozulmuş Doğal Kaynakların Rehabilitasyonu

- Orman, mera ve tarım alanlarının rehabilitasyonu.
- Su kirliliğinin ölçülmesi ve izlenmesi.
- Çevre dostu tarımsal uygulamalar. (Gübre yönetimi, gıda yönetimi, organik tarım ve pestisit yönetimidir.)
- Yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması

II- Gelir Getirici Faaliyetler

- Küçük ölçekli sulama.
- Tarımsal teras ve bu teraslarda yapılan üretim.
- Tarımsal faaliyetlerde ürün çeşidinin artırılması ve geliştirilmesi.
- Hayvancılığın, seracılığın, balıkçılığın ve arıcılığın geliştirilmesi

III- AB Standartlarına Uyum için Politika ve Düzenleyici Kapasitenin Güçlendirilmesi

- AB Nitratlar Yönergesi’nin uygulanmasını destekleme.
- Tarım uygulamaları kurallarının oluşturulması ve tanıtılması.
- Organik tarım konusunda kurumsal destek.

IV- Eğitim ve Bilinçlendirme Çalışmaları Doğal kaynakların korunması,

- Tarımdaki verimliliğin artırılması, çiftçilerin kimyasal gübre ve pestisit kullanımı ile organik tarım teknikleri konularındaki yeni gelişmeler ve uygulanan teknikler, proje kapsamında yapılan eğitimlerle halka öğretilmekte ve halkın bilinçlendirilmesine yönelik eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları

3- ÇORUH NEHRİ HAVZASI REHABİLİTASYON PROJESİ

Projenin genel amacı: Çoruh Nehri Havzasında entegre rehabilitasyon ve bitki örtüsü, toprak ve su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve muhtelif gelir getirici faaliyetlerle geçimin iyileştirilmesi sayesinde çevresel muhafaza ve fakirliğin azaltılmasına katkıda bulunmaktır.

Koordinatörlüğünü Orman Genel Müdürlüğü’nün yaptığı projenin finansman desteği Türkiye Cumhuriyeti ve Japon JICA tarafından sağlanmaktadır. Proje yaklaşık 2 milyon hektarı kapsamaktadır. **Proje, Artvin, Bayburt ve Erzurum illerini kapsamaktadır.**

PROJENİN FAALİYET GRUPLARI

I-Doğal kaynakların korunması, rehabilitasyonu, sürdürülebilir yönetimi

- Erozyon kontrolü ve doğal afetlerin önlenmesi
- Mera ıslahı sürdürülebilir yönetimi
- Çok mikro-havzaya hizmet eden doğal kaynak geliştirme çalışmaları

II- Köylülerin yaşamının/geçiminin iyileştirilmesi

- Küçük ölçekli sulama altyapısı geliştirme
- Gelir getirici faaliyetler
- Odun tüketiminde tasarruf sağlayıcı uygulamalar
- Çok mikro-havzaya hizmet sağlayan pazarlama desteği

III- Kapasite geliştirme

- Doğal afetlerin önlenmesi
- Entegre ve katılımcı yaklaşımla havza rehabilitasyonu
- Uygulayıcı kuruluşların elemanlarının teknik eğitimi
- Yerel toplulukların kapasitelerinin geliştirilmesi

IV- Danışmanlık hizmetleri

- Proje Yönetim Birimi’nin desteklenmesi
- Ayrıntılı MH planlaması ve tasarımı
- İzleme ve değerlendirme sistemi

4- MURAT NEHRİ HAVZASI REHABİLİTASYON PROJESİ

Projenin gayesi: Murat Nehri Havzasında yer alan Elazığ, Muş ve Bingöl illerinde tabii kaynak bozulmasının önüne geçerek, üst havzada yaşayan halkın yoksulluğunu azaltmaktır.

Proje süresi: 7 yıl (2012-2018)

Proje bütçesi: 38.642.000 USD

PROJENİN FAALİYET GRUPLARI

I - Doğal Kaynakların Korunması Rehabilitasyonu ve Geliştirilmesi

II - Geçim Kaynaklarının İyileştirilmesine Yönelik Yatırımlar

III - Eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri

IV - Kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi

V - İzleme ve Değerlendirme

PROJENİN BEKLENEN ÇIKTILARI

- Meralarda bitki örtüsünde % 30 artış, taşıma kapasitesinde %15 artış
- Temiz ve yeterli suya erişim sonucu meradaki hayvanların % 75’i içme suyu yapılarından faydalanması
- Hane yıllık yakacak odun tüketiminde % 30 azalma
- Yenilenebilir teknolojileri kullanan hane sayısında % 25 artış
- Hayvan başına verimlilikte %20 artış
- Kuru tarımda verim ve üretimde %10 artış
- Sulanan ürünlerin değerinde %30 artış
- Sulama suyuna erişebilen hane sayısında %20 artış

5- Sürdürülebilir Arazi Yönetimi ve İklim Dostu Tarım Projesi (SAY)

Projenin Gayesi: Sürdürülebilir Arazi Yönetimi ve İklim Dostu Tarım Uygulamaları Projesi’nin gayesi; arazi bozulumu, iklim değişikliği, biyoçeşitliliğin korunması, tarım ve orman alanlarının verimli şekilde kullanılması çerçevesinde düşük karbon salımı teknolojilerinin adaptasyonu ve yaygınlaştırılması sureti ile tarım ve orman alanları arazi kullanımı yönetiminin sürdürülebilirliğinin geliştirilmesidir.

Proje Alanı: Konya Kapalı Havzası

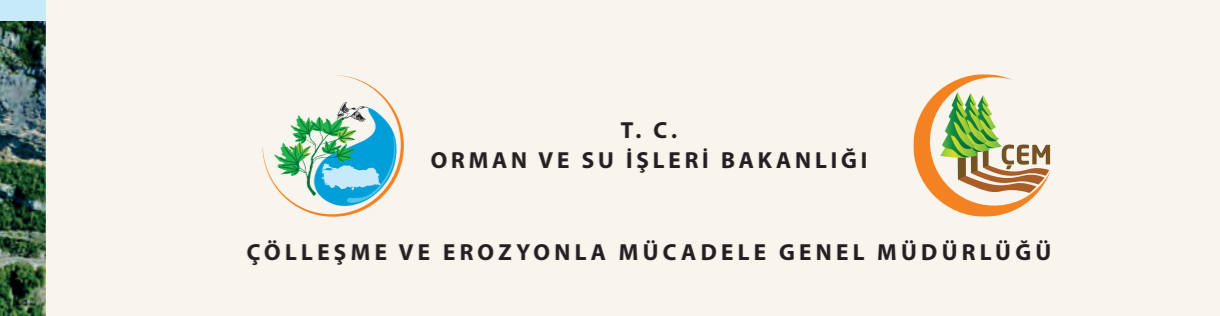
Paydaş Kurumlar: Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, FAO, Doğa Koruma Merkezi, Konya Şeker

Bütçesi: 28.050.000 USD

Proje Süresi: 4 Yıl (2015-2018)

Bileşenler:

- A- Bozulmuş Alanların Rehabilitasyonu
- B- İklim Dostu Tarımsal Uygulamalar
- C- Sürdürülebilir Arazi Yönetiminden elde edilen çok yönlü faydalar için çevresel yapının iyileştirilmesi
- C- Tüm uygulamalar

Havza Kavramı

Havza; su ayırım çizgileriyle sınırlanmış, üzerine düşen yağış sularının yeraltı ve yüzeyel olarak tek bir çıkış noktasına ulaştığı, iç büyük topografik yapıya sahip bir arazi parçasıdır.

Büyüklüğüne Göre Havza Çeşitleri	Alan (Ha)
Küçük Havzalar	100 ≤
Orta büyüklükte havzalar	100 - 1.000
Büyük Havzalar	1000 - 10.000
Çok büyük havzalar	≤ 10.000

Türkiye Havzalarındaki Problemler

Ulusal Entegre Havza Rehabilitasyon Projeleri

Projenin gayesi; doğal kaynakların rehabilitasyonu ve sürdürülebilir kullanımını sağlamak, su havzalarının da yapılan ve yapılacak olan barajların ekonomik ömürlerini uzatmak ve gelir getirici faaliyetler ile yöredeki yaşam kalitesini ve gelir seviyesini artırıp doğal kaynaklar üzerindeki baskıyı azaltmaktır.

Mikrohavza Projeleri Genel Seçim Kriterleri

- Doğal kaynak bozulmasının şiddeti
- Doğal kaynakların rehabilitasyonu potansiyeli
- Doğal afet riski
- Mikrohavzanın erişilebilirliği
- Kırsal yoksulluk düzeyi
- İnsan kaynağı potansiyeli
- Tarım, hayvancılık ve diğer gelir getirici faaliyetlerin geliştirilmesi potansiyeli
- Köy içi ve köyler arası sosyal uyum
- Yerel halkın projeye katılımı ile ilgili istekliliği
- Faaliyetlerin sürdürülebilir şekilde uygulanabilme potansiyeli

Beklenen Proje Çıktıları

- Erozyonun Önlenmesi ve Sel Tehlikesinin Azaltılması
- Bozulmaya Uğramış Ormanların Rehabilitasyonu
- Orman İçindeki Meraların İyileştirilmesi
- Çığ Tehlikesinin Azaltılması
- Ekosistem Tabanlı Fonksiyonel Orman Yönetim Planlamasına Altlık oluşturulması
- Odun Dışı Orman Ürünleri Etüdü ve Sürdürülebilir Kullanımı
- Doğal Afetlerin Risk Değerlendirmesi
- Çiftlik Dışı Gelir Getirici Faaliyetler
- Odun Tüketiminde Tasarruf Sağlayan Uygulamalar
- Tarımın Geliştirilmesi
- Hayvancılığın Geliştirilmesi
- Milli Park Yönetim Planlaması
- Yaban Hayatı Alanı Uygulama Planının Hazırlanması
- Pazar Araştırması ve Fizibilite Çalışmaları
- Küçük Ölçekli Sulama Altyapısının İyileştirilmesi

Aşağı Havza: Akarsu havzasında ana nehrin deniz veya göle döküldüğü alt bölümüdür.

Yukarı Havza: Yukarı Havza bir akarsu havzasının üst bölümü ve su toplama alanıdır.

Alt Havza: Havzanın sularını denize boşaltan ana akarsuya bağlı, daha küçük akarsular veya göller için su toplama alanıdır.

Mikrohavza: Yüzeysel veya yüzey-altı akışlarla belirli bir drenaj sistemini (ırmak, nehir, veya göl) besleyen en küçük hidrolojik birimdir.

Su Ayırım Çizgisi (Hattı): İki komşu havzayı birbirinden ayıran çizgiye su ayırım çizgisi (hattı) denir. Bu çizgi dağların en yüksek kesiminden geçer.

2014 Yılında Resmî Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Ulusal Havza Yönetim Stratejisi (UHYS) göre Türkiye'deki akarsular:

- 25 ana su havzası, 1.848 alt havzaya, 14.608 mikro havzaya bölünmüştür.
- Ana Havzaların 4 Tanesini Kapalı Havzadır.
- 1-Vangözü, 2-Konya, 3-Akarçay 4-Burdurgözü

Türkiye Ana Havzalar Haritası

Havza Adı	Havza Numarası	Alan Hektar
Meriç/Ergene	01	1687165,126
Marmara	02	2306345,985
Susurluk	03	2430612,724
KuzeyEge	04	984021,9976
Gediz	05	1712481,453
KüçükMenderes	06	697659,3057
BüyükMenderes	07	2595756,289
BatıAkdeniz	08	2103004,92
Antalya	09	2020683,177
Burdur	10	628985,4029
Akarçay	11	798926,5919
Sakarya	12	6329971,818
BatıKaradeniz	13	2887552,678
Yeşilirmak	14	3956797,723
Kızılırmak	15	8217407,412
KonyaKapalı	16	5007301,317
DoğuAkdeniz	17	2182270,589
Seyhan	18	2149860,725
Asi	19	789235,9189
Ceyhan	20	2173038,962
Fırat ve Dicle	21	17705147,78
DoğuKaradeniz	22	2286706,243
Çoruh	23	2026324,92
Aras	24	2853440,461
VanGözü	25	1788007,505

Projelerde Entegre Havza Rehabilitasyon Politikaları

Küresel ısınma ve iklim değişikliği bugün yüz yüze olduğumuz en büyük problemdir. Dünyanın çözmesi gereken en önemli problem insanların temel ihtiyaçlarını karşılayan sürdürülebilir doğal kaynak yönetimini sağlayacak bir sistem kurmaktır. Bunun yolu Katılımcı, Entegre Havza Rehabilitasyon Projelerinin uygulanmasıdır. Bu kapsamda yapılabilecekler şu şekilde sıralanabilir;

- Doğal kaynakların korunması, rehabilitasyonu ve yönetimi
- Katılımcı yaklaşım
- Gelir getirici faaliyetler ile doğal kaynakların korunması, rehabilitasyonu ve yönetimi faaliyetlerinin entegrasyonu
- İnsan kaynaklarının geliştirilmesi
- Sürdürülebilirlik ve yaygınlaştırılabilirlik
- Göç, ekosistem, biyolojik çeşitlilik, Arazi tahribatının dengelenmesi (ATD), karbon ekonomisi

Bu projelerde yaklaşım

Uygulamalara yönelik alınacak kararlara halkın katılımını ön planda tutan yaklaşım biçimi projelerin temel yaklaşımını oluşturmaktadır.

Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ülkelerde Havza Yönetimindeki Temel Farklılıklar

KONULAR	GELİŞMİŞ ÜLKELER	AZ GELİŞMİŞ VE GELİŞMekte OLAN ÜLKELER
Havza Yönetiminin Genel Amacı	<ul style="list-style-type: none"> Su kalitesinin ve miktarının artırılması ve geliştirilmesi, Biyolojik çeşitliliğin, ekonomik türlerin korunması ve geliştirilmesi, Yaban hayatının korunması ve sürdürülebilirliği 	<ul style="list-style-type: none"> Erozyonun önlenmesi, sel ve taşkın kontrolü Ormanların korunması ve geliştirilmesi, Meraların ıslahı Tarımsal üretimin geliştirilmesi Gelir seviyesinin yükseltilmesi
Havza Rehabilitasyonundan Sağlanan Fayda	Havza içinden çok fazla dışı insanlara yönelik	Genellikle havza içi insanlara yönelik
Arazi kullanımı	Doğal kaynakların kullanılmasında, koruma ve kullanma dengesi hakim.	Orman ve mera tahribatı, yanlış tarım, yamaç tarımı
Havzanın Nüfus Yoğunluğu	Az	Yoğun, çok yoğun
Altyapı	<ul style="list-style-type: none"> Yollar standart, elektrik ve şebekeli içme suyu mevcut. İsınma kömür ve elektrik 	<ul style="list-style-type: none"> Yollar toprak ve stabilize. Elektrik genellikle mevcut Şebekeli içme suyu az, çoğunluk çeşmeli. İsınma çoğunlukla odun ve tezlek.
İnsanların Sosyal ve Ekonomik Durumu	<ul style="list-style-type: none"> Okumuş, kendini geliştirmiş zengin büyük topraklı çiftçiler Ahır hayvancılığı son derece gelişmiş. Büyük hayvan çiftlikleri hakim 	<ul style="list-style-type: none"> Az okumuş, fakir, küçük topraklı çiftçiler ve köylüler Sürü hayvancılığı hakim Az gelişmiş ahır hayvancılığı
Mülkiyet	<ul style="list-style-type: none"> Mülkiyet belirli, kadastro tamamlanmış. Tarım, orman ve merada özel mülkiyet hakim Tarım alanları büyük ölçekte 	<ul style="list-style-type: none"> Mülkiyette Devlet-halk işbirliği yaygın Orman ve meralarda özel mülkiyeti Tarım, çok parçalı ve küçük arazilerde. Özel mülkiyet yanında Devlet mülkiyetinde olupta tarım yapılan önemli ölçekte arazi mevcut

Yukarı Havzaların Genel Sorunları

- Eğitim ve bilinç eksikliği
- Dağınık yerleşim
- Sürü hayvancılığı
- Meralarda aşırı ve düzensiz otlatma
- Orman alanlarında tahribat ve aşırı faydalanma
- Zayıf bitki örtüsü
- Hayvansal üretimde verim düşüklüğü
- Yanlış arazi kullanımı, yanlış tarım teknikleri
- Yetersiz, sıg ve verimsiz tarım toprakları
- Erozyon-Sel-Heyelan-Çığ
- Yetersiz su kaynakları
- Kırsal fakirlik
- Göç

Aşağı Havzaların Genel Sorunları

- Hızlı nüfus artışı
- Plansız ve düzensiz kentleşme
- Su ihtiyaçlarında artış (sanayi ve kullanım suyu)
- Su kaynaklarında kirlenme
- Su paylaşım sorunlarında artış
- Sel ve taşkınların artması
- Tarım topraklarının amaç dışı kullanımı
- Toprakta tuzlanmanın artması
- Tarım ürünlerinde azalma (miktar+kalite)
- Böcek ve hastalıklarda artış (bitki+tarım)
- Orman yangınlarında artış
- Doğal kaynak tahribatında artış (taş, kum ocakları v.b.)

Dış finansman destekli projelerin yanı sıra, ülkemizde milli kaynaklarla planlanan ve uygulanan entegre havza rehabilitasyon projeleri gerçekleştirilmektedir.

Entegre Havza Rehabilitasyon Projeleri

- Şanlıurfa;** Tektek Dağları Mikrohavzası Entegre Sel Kontrolü Projesi (2014-2016)
- Konya-Hadim ve Taşkent;** Yukarı Göksu Havzası, Gökdere Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi (2014-2018)
- Konya-Taşkent;** Yukarı Göksu Havzası, Sazak-Avşar Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi (2015-2019)
- Karaman-Ayrancı;** Konya Kapalı Havzası, Başlamışlı-Kocadere Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi (2015-2019)
- Afyonkarahisar-Şuhut;** Akarçay Havzası, Hüseyinli-Belenyurdu Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi (2014-2018)
- Afyonkarahisar-Şuhut;** Akarçay Havzası, Şuhut Çayı Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi (2015-2019)
- Konya-Bozkır-Hadim;** Yukarı Göksu Havzası, Bağbaşı Barajı Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi (2015-2019)
- Denizli-Çameli;** Batı Akdeniz Havzası, Karanfilli Çayı Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi (2017-2021)
- Manisa-Selendi;** Gediz Havzası, Selendi Çayı Entegre Mikrohavza Rehabilitasyon Projesi. (2017-2021)
- Denizli-Çameli;** 1 ve 2
- Manisa-Selendi;** 1 ve 2

Proje Faaliyetleri;

- Ağaçlandırma, Meyvecilik için Tarımsal Teras
- Bozuk Ormanların Rehabilitasyonu
- Erozyon ve Sel Kontrol Çalışmaları
- Hayvancılığın Geliştirilmesi için Mera Islahı
- Gelir Getirici Faaliyetler ve Yaşam Şartlarının İyileştirilmesi
- Tarımsal Altyapının İyileştirilmesi ve Geliştirilmesi
- Doğal ve Kültürel Kaynakların Korunması ve Geliştirilmesi
- Eğitim ve Kapasite Geliştirme Faaliyetleri
- Örnek Uygulamalar

Projenin Temel Hedefleri

- Yanlış arazi kullanımı önlemek
- Bozulmuş ekosistemleri ıslah etmek
- Erozyon, sel ve taşkın afetlerini önlemek
- Ormanları korumak ve geliştirmek
- İyi tarım uygulamalarını geliştirmek
- Su üretiminde kalite ve miktarı arttırmak
- Havza Meralarının yönetimi ve ıslahı
- Havzada yaşayan halkın gelir seviyesini arttırmak
- Halkın yaşam seviyesinin arttırmak
- Yerel faaliyetler ile küresel faydalar elde etmek
- Çölleşme ve iklim değişikliğine karşı olumlu sonuçlar elde etmek
- Eğitim faaliyetleri ve demostrasyonlar yapmak
- Bilinç ve farkındalık yaratmak

Su Havzaları Rehabilitasyonu

Türkiye'deki ilk su havzası tabanlı çalışmalar, sel ve taşkınların hasarlarını azaltmak ve böylece erozyon kontrolü ve ağaçlandırma projeleri yoluyla mevcut barajların güvenliğini sağlamak amacıyla başlatılmıştır.

Birinci nesil havza rehabilitasyon projelerinde, entegre katılımcı yaklaşım benimsenmiştir ve ilgili tüm kamu kurumlarının yöre halkıyla işbirliği içinde çalıştığı bir proje yaklaşımı uygulanmıştır. Proje kapsamındaki tüm faaliyetler, havzanın yukarı kısımlarını hedef almıştır.

İkinci nesil havza rehabilitasyon projelerinde, aşağı ve yukarı havzaların entegrasyonu sağlanmıştır. Birinci kuşak rehabilitasyon projelerinde yapılan çalışmalara ilave olarak su kirliliğinin izlenmesi, organik tarım faaliyetlerinin desteklenmesi, bu faaliyetlerin ülke geneline yaygınlaştırılması ve AB Nitrat Direktifinin uygulanmasına destek sağlanması çalışmaları yer almıştır.

Üçüncü nesil havza rehabilitasyon projelerinde; doğal kaynakların korunması ve geliştirilmesi üzerine su kaynaklarına olan ihtiyaç arttığı için, projeler kapsamına entegre su yönetimi de dahil edilmiştir.